

гласања прва половина посланичких мандата се расподељује према резултатима избора у малим изборним јединицама применом система релативне већине, док се друга половина посланичких мандата расподељује између политичких странака применом пропорционалног система у варијанти изборног количника. Првобитно је примењиван Д'Онтов систем највећег количника да би се данас прешло на систем математичке пропорционалности, односно Нимајерову формулу. По немачком изборном систему, у расподели мандата учествују само политичке странке које добију најмање 5% важећих других гласова за земаљске листе или у најмање три изборне јединице по један директни мандат (на појединачном гласању за кандидате).

6. ПРЕСТАНАК МАНДАТА, ПОНОВНИ И ДОПУНСКИ ИЗБОРИ

Суштина представничке демократије произилази из доктрине о суверености нације по којој изабрани представници представљају нацију као целину, а не грађане једне изборне јединице који су их гласали. Тако схваћени, представници су слободни у свом раду и одлучивању јер не примају налоге и инструкције за свој рад од бирача нити им полажу рачуна о том раду – дакле, не одговарају им и не подлежу њиховој контроли. Отуда се код представничке демократије поставља основни проблем како да се обезбеди та контрола бирача над изабраним представницима. Она је ефикасна само приликом избора представника, док се након тога губи па зато и постоји опасност да представници злоупотребе свој мандат и отуђе се од оних који су их бирали. Истина, ограниченост представничког мандата и жеља представника да буду поново изабрани нагони их да поштују интересе својих бирача, али је у пракси могуће да дође до расцепа између изабраних представника и бирача. У том случају се изабрани представници отуђују од оних чије интересе треба да представљају па тако постају сами себи сврха, што је апсурд представничке власти и демократије. Зато се нужно поставља питање како те непослушне представнике позвати на одговорност и одузети им посланички мандат. Најлакше и најбоље би било опозвати их, али је опозив везан за императивни мандат као спецификум феудалне епохе па је са одбацивањем императивног мандата још француска револуција од 1789. године одбацила и опозив који се од тада ретко примењивао (и примењује) као нешто што није примерено представничкој демократији и доктрини о слободном мандату. Опозив су изузетно примењивале поједине америчке федералне јединице али и неке социјалистичке државе као СССР или Немачка Демократска Република својим Уставом